

Sveti ibis (*Threskiornis aethiopicus*)

Opis: Velika močvirska ptica. Telo je približno tako veliko kot telo rase mlakarice, vendar ima sveti ibis dolge noge in vrat, kljun pa je dolg in ukrivljen navzdol. Med spoloma na daleč ni bistvenih razlik. Peresa so pretežno bela, le letalna peresa imajo črne konice, ki so v letu iz zgornje in spodnje strani videti kot črna obroba peruti. Sekundarna letalna peresa so nekoliko razširjena in črno obarvana. Kadar ptica stoji, ta peresa prekrivajo zadnji del telesa. Noge, kljun ter neoperjena glava in vrat so črne barve. Mladostni osebki so nekoliko bolj kremasto belo obarvani in imajo po vratu še nekaj peres. Sveti ibisi so družabne ptice, ki se pogosto družijo z drugimi močvirskimi pticami, predvsem z žličarkami ter belimi čapljami.

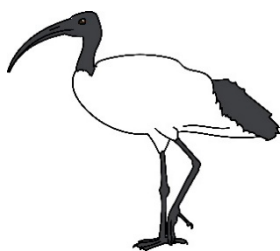
Zelo podoben je črnoglavi ibis (*Threskiornis melanocephalus*), ki pa ima siva sekundarna letalna peresa, pri svetem ibisu pa so črna. Iz ujetništva so znani tudi križanci med vrstama, pri katerih so sekundarna letalna peresa siva in črna. Avstralski ibis (*T. molucca*) ima nekoliko višje operjen vrat, peresa na spodnjem delu vratu pa so nekoliko podaljšana. Noge so temno olivno zelene ali temno rožnate. V letu so nekoliko podobne tudi žličarke (*Platalea leucorodia*), ki se v Sloveniji redno pojavljajo, vendar pa imajo te operjen vrat, letalna peresa so bela, brez črnih konic. Kljun žličarke je raven, z značilno razširjeno, rumeno obarvano konico.

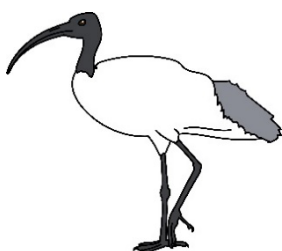
Sveti ibis (*Threskiornis aethiopicus*)
Foto: Steve Garvie, CC BY-SA 2.0

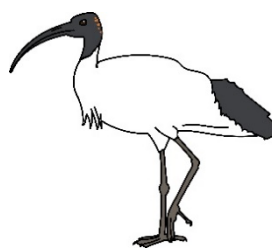
Sveti ibis (*Threskiornis aethiopicus*) v letu
Foto: Donald Hobern, CC BY 2.0

(a)

(b)

(c)

Primerjava obarvanosti svetega ibisa (*Threskiornis aethiopicus*) (a), črnoglavega ibisa (*T. melanocephala*) (b) in avstralskega ibisa (*T. molucca*) (c). Risba: Paul Veenvliet

Izvor: Afrika, južno od Sahare.

Status v Sloveniji: V Sloveniji so bili maja 2014 na območju Sečoveljskih solin opaženi štirje osebk (Sovinc, 2014). Vrsta sicer gnezdi v Italiji v Piemontu, neredno pa v Venetu in Toskani (Hanžel, 2015). Februarja 2019 je bila vrsta prvič opažena v na Hrvaškem, na območju Samobora in Celine Samoborske (KPLB, 2019). Na območju stalnih populacij v Italiji in Franciji potekajo aktivnosti za odstranitev ptic iz narave (Yéssou et al., 2016).

Habitat: Ptice se pretežno zadržujejo na mokriščih, predvsem na plitvinah jezer, rek in rečnih izlivov. Gnezdi v kolonijah v trstičevju ali na drevesih, na otokih lahko tudi na golih tleh.

Poti vnosa: Pobeg ali izpust ptic iz ujetništva iz živalskih vrtov ali od zasebnih lastnikov.

Vplivi: Glede vplivov različni viri navajajo, da sveti ibisi plenijo jajca in mladiče drugih vrst ptic, vendar za to ni oprijemljivih dokazov in verjetno vpliv svetega ibisa na druge vrste ptic ni velik. Sveti ibisi se hranijo s številnimi, pretežno pogostimi vrstami vodnih nevretenčarjev, v Italiji na primer tudi z invazivnim močvirskim škarjarjem (*Procambarus clarkii*) (Marion, 2013).

Literatura:

Hanžel, J., 2015. Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 2014 – Poročilo Nacionalne komisije za redkosti. *Acrocephalus* 36 (164/165): 45–55.

Krajinski park Ljubljansko barje, 2019. Sava TIES – Sveti ibis, nova vrsta ptice za Hrvaško. Dostopno na: <http://www.ljubljanskobarje.si/aktualne-novice/sava-ties-%E2%80%93-sveti-ibis-nova-vrsta-ptice-za-hrvasko> . Datum dostopa: 7. 4. 2020

Marion, L., 2013. Is the sacred ibis a real threat to biodiversity? Long-term study of its diet in non-native areas compared to native areas. *C. R. Biologies* 336: 207–220.

Sovinc A., 2014. Sveti ibis *Threskiornis aethiopicus*. *Acrocephalus* 35 (160/161): 93–94.

Yéssou, P., 2005. Sacred ibis: a new invasive species in Europe. *Birding world* 18(12): 517–526.

Yéssou, P., J.-F. Maillard & L. Simon, 2016. Sacred ibis (*Treskiornis aethiopicus*) – Managing the sacred ibis in Western France. National agency for hunting and wildlife. Dostopno na: <http://www.especies-exotiques-envahissantes.fr/wp-content/uploads/2016/10/Threskiornis-aethiopicus3.pdf>

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2020. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.